7/12259

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.610- 354
Konu : Yazılı Soru Önergesi

Ankara

3250

13 MART 2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.B.M.M Başkanlığı'nın 15.02.2006 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-18609 sayılı yazısı.

Samsun Milletvekili Sayın Musa UZUNKAYA'nın tarafıma tevcih ettiği, 7/12259-18261 esas numaralı yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EKLER :
EK-1 Önerge Cevabı (4 Sayfa)

DAĞITIM :
Gereği : TBMM Bşk.
Bilgi : Başbakanlık

7/12259

SAMSUN MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSA UZUNKAYA'NIN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/12259-18261)

Soru 1 :

Bafra-Kızılırmak sol ve sağ sahillerin, özellikle Alaçam'ın verimli arazilerinin de sulanabileceği revize proje ne zaman realize edilecektir?

Cevap 1 :

Bafra Ovası Sol Sahil Sulaması inşaatı 1996 yılında ihale edilmiş ve inşaata 1998 yılında başlanmıştır. Bugüne kadar proje bazında, yalnızca ana kanalın projesi hazırlanarak onaylanmıştır. Henüz sulama şebekesine ait projeler hazırlanamamıştır. Toplam uzunluğu 52 km olan ana kanalın, 16 km'sinin kamulaştırması yapılmış, 6700 m'sinin inşaatı tamamlanmıştır.

Bafra Ovasında arazilerin çok değerli oluşu nedeniyle, sulama projesi için yapılan kamulaştırma giderleri büyük rakamlar tutmaktadır. Bu sebebiyle Bafra Ovası Sağ Sahil Sulamasında 1991 yılından bugüne kadar sorunlar yaşanmış, bu sorunlar zaman zaman inşaat çalışmalarını etkilemiştir.

Bafra Ovasında arazilerin değerli oluşunun yanı sıra diğer bir sorun arazilerin çok parçalı ve hisseli oluşudur. Bu durum kanal güzergahlarının geçirilmesinde sorunlara yol açmakta, özellikle çok sayıda ilave yapının (menfez, köprü, sifon v.s.) talep edilmesi sonucu projenin maliyeti sürekli artmaktadır.

Sağ sahil sulamasında yaşanan bütün bu sorunlar dikkate alınarak, Sol Sahil Sulaması sahasında arazi toplulaştırması yapılması gündeme gelmiştir. Sol Sahil Sulamasında yer alan, Bafra İlçesine bağlı 13 köy Tarım Reformu Bölge Müdürlüğü tarafından toplulaştırma kapsamına alınmıştır. Toplulaştırma işinin ihalesi 2005 yılının sonlarında yapılmıştır. Halen çalışmalara devam edilmekte olup, 2007 yılında bitirilmesi öngörülmektedir.

Toplulaştırma işinin gerçekleşmesi ile özellikle yüksek tutardaki kamulaştırma giderlerinden kurtulmak mümkün olacaktır. Ayrıca sulama projesinin inşaat maliyeti ve sosyal sorunların azalması sağlanacaktır.

DSİ (Samsun) VII. Bölge Müdürlüğü ile Tarım Reformu Bölge Müdürlüğü yetkilileri arasında yapılan görüşmelerde, sulama projesinin ve toplulaştırma çalışmalarının birbirine paralel yürütülmesi için görüş birliğine varılmıştır. Çalışmalar bu doğrultuda devam etmektedir.

Sol sahil inşaatında; ödenek akışının yetersiz olmasından dolayı 2002 yılından sonra herhangi bir çalışma yapılamamış, yukarıda da belirtildiği gibi çalışmaların toplulaştırma çalışmaları ile paralel yürütülmesi uygun görülmüştür.

Ana kanalın tamamlanan bölümünde, yöre çiftçilerinin ısrarlı talebi üzerine ana kanaldan çiftçi arklarına su verilerek yaklaşık 500 hektarlık bir sahada sulama yapılmaya başlanmıştır.

Proje sahasında yer alan ve Alaçam ilçesine bağlı olan köylerin de toplulaştırma kapsamına alınmasında, sulama projesinin hızlanması yönünden büyük fayda görülmektedir.

Soru 2 :

Halen su tutan barajlarımızdan Derinöz, Duruçay, Dereköy ve diğerlerinin isabetli bir kararla açık su kanallarının kapalı sisteme dönüşmesiyle gelen maliyet farkının mevcut ihalelerle çözümlenmesi sağlanamayacaksa yeni ihalelerin zaten geciken su tevzii ve isalesinin daha da gecikmesine sebep olmaması için neler yapılmaktadır?

Cevap 2 :

İnşaatı devam eden Derinöz, Duruçay ve diğer bazı sulamalarda proje değişikliğine gidilerek, gerek kamulaştırma gerekse işletme masraflarının azlığı sebebiyle klasik sulama şebekesinden vazgeçilerek borulu sulama şebekesine dönülmüştür. Bu dönüşüm sonucu projelerde bir miktar maliyet artışı olmasına karşın, mevcut su ile daha çok alan sulama imkanına kavuşmuş veya kurak yılların getireceği olumsuzluklar bertaraf edilmiştir. Şebeke tipinin değişimi ile herhangi bir gecikme söz konusu değildir. Keşif artışının verilemeyeceği durumlarda projeler yeniden ihale edilerek ödenekler ölçüsünde çalışmalar devam etmektedir.

Soru 3 :

DSİ 7'nci Bölge illeri arasında sulanabilir tarım arazilerinin miktarlarıyla, kıyaslamalı halen sulanmakta olanların bu iller arası oranları nedir?

7/12259

Cevap 3:

DSİ VII. Bölge sınırları içerisinde yer alan illerin sulama oranları;

Ekonomik olarak sulanabilir arazi miktarı (ha)		İşletmede olan sulama miktarı (ha)
SAMSUN	158 794	8 851 (%5,6)
AMASYA	91 654	37 206 (%40,5)
TOKAT	103 486	50 723 (%49,0)
SİNOP	20 658	1 757 (%8,5)
ORDU	-	-

Soru 4 :

Doğabilecek farklılığın giderilmesi için 2006 ödeneklerinin tevziinde ne tür önlemler düşünülmektedir?

Cevap 4 :

Samsun ilinde Bafra ve Çarşamba Ovalarının toplam sulama alanı 130 434 hektardır. Bu iki ovanın sulamaya açılması ile Samsun ilindeki sulanabilir tarım arazilerinin %83,5'i sulamaya açılacaktır. Bu sebeple bu iki önemli sulama projemizin ödenekleri son iki yılda bir miktar arttırılmış, bu yıl ve önümüzdeki yıllarda da yeterli ödenek sağlanmasına çalışılacaktır. Böylece iller arasındaki dağılımın dengelenmesi sağlanacaktır.

Soru 5 :

Belediye, mücavir alan ve mücavir alanlar dışındaki taşkın önleme çalışmalarında Bayındırlık Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü ile müşterek bir çalışmanız varsa Samsun Merkez, Atakum, Çatalçam ve Havza İlçe merkezlerinde yaşanan dere taşkın ve afetleriyle ilgili tedbirleriniz nelerdir?

Cevap 5 :

Bilindiği gibi 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 3. maddesinin (r) fıkrasında "Su ve Kanalizasyon Hizmetlerini Yürütmek, Bunun için gerekli baraj ve diğer tesisleri kurmak, kurdurmak ve işletmek, derelerin ıslahını yapmak, kaynak suyu veya arıtma sonunda üretilen suları pazarlamak" denilmekte olup, sınırları dahilinde taşkın koruma projesi ve bunlarla ilgili kamulaştırma çalışmalarının da Kanun gereğince Büyükşehir Belediyeleri tarafından yapılması öngörülmektedir.

Samsun-Merkez Atakum ve Çatalçam Beldelerinde mevcut derelerin ıslah çalışmalarında Samsun Büyükşehir Belediyesine teknik yönden destek yapılmakta, ayrıca sözkonusu derelerde gerekli temizlik çalışmaları yapılmaktadır. Ancak bu derelerin bazılarının yatakları değiştirilmiş ve bazı yerlerde de dere yatakları daraltılmıştır.

Havza İlçe Merkezindeki Havza (Hacıosman) deresinin; Tersakan çayına mansaplandığı yerden Ilıca köprüsüne kadarki bölümü iki taraflı koruma duyarlı olarak önceki yıllarda ıslah edilmiştir. Mevcut koruma tesislerinin uzunca bir bölümünün üzeri Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün bilgisi ve izni dışında kapatılarak iş yerleri yapılmış, taşkın koruma tesislerinin fonksiyonunu yerine getirmesi önlenmiştir. Bu durum, taşkınlarda ilçe merkezinde can ve mal güvenliğini tehlikeye düşürmüştür.

İlgililere Samsun-Havza (Hacıosman) deresinin kapalı bölümlerinin en kısa sürede yıktırılarak üstünün açılmasının can ve mal güvenliği açısından zorunlu olduğu bildirilmiştir.

Bilahare, ıslah tesislerinin kapatılan bölümleri yıktırılarak açılmadığı takdirde, derenin menbaında finansmanının ilgili belediyece karşılanması şartıyla bir sel kapanı yapılmasının gerektiği bildirilmiştir.

Samsun-Havza (Hacıosman) Deresi Sel Kapanı Projesi DSİ VII. Bölge Müdürlüğünce etüt edilmiş ve hazırlanan planlama raporu DSİ Genel Müdürlüğünce finansmanının Samsun-Havza Belediyesince karşılanması şartı ile onaylanmıştır.